

Vammaisneuvosto

Aika 24.10.2023 klo 15:00 - 17:00

Paikka Kaupungintalo, valtuustosali

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 16	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 17	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 18	Ajankohtaiset asiat	5
§ 19	Lausuntopyyntö Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023 - 2026:sta ja siihen liitettävistä lakisäätteisistä alueellisista hyvinvointisuunnitelmista	7

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Rannanautio Kari	15:00 - 17:00	Puheenjohtaja	
	Korolainen Ulla	15:00 - 17:00	Varapuheenjohtaja	
	Hietanen Hannu	15:00 - 17:00	Jäsen	
	Koskinen Pirjo	15:00 - 17:00	Jäsen	
	Mäntysaari Esko	15:00 - 17:00	Jäsen	
	Palsinajärvi Kati	15:00 - 17:00	Jäsen	
	Viljanen Virpi	15:00 - 17:00	Varajäsen	
	Peurala Tuija	15:00 - 17:00	Esittelijä/sihteeri	
Poissa	Santikko Eeva	15:00 - 17:00	Jäsen	

Allekirjoitukset

Kari Rannanautio
puheenjohtaja

Tuija Peurala
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

16 - 19

Pöytäkirjan tarkastus

Orivedellä

Ulla Korolainen
pöytäkirjantarkastaja

Esko Mäntysaari
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Yleisessä tietoverkossa 31.10.2023 kello 13.00 alkaen.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Vammaisneuvosto 24.10.2023 § 16

Päätösehdotus

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Oriveden kaupunki

Pöytäkirja

4/2023

4

Vammaisneuvosto

§ 17

24.10.2023

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Vammaisneuvosto 24.10.2023 § 17

Päätösehdotus

Pöytäkirjantarkastajiksi ovat vuorossa Ulla Korolainen ja Esko Mäntysaari.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Ulla Korolainen ja Esko Mäntysaari.

Ajankohtaiset asiat

Vammaisneuvosto 24.10.2023 § 18

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto merkitsee tiedoksi seuraavat ajankohtaiset asiat:

1	Vierailijana Marika Kolosalmi, Joonas-koulun johtokunnan puheenjohtaja /Joonas-koulun kuulumiset ja terveiset vammaisneuvostolle.
2	Erytisnuorten asumisen kehittäminen. Asumisen ilta järjestetty 26.9. Kati Palsinajärvi kertoo tarkemmin tilaisuudesta.
3	Kaupintien yhteisöllisen asumisen tilannekatsaus.
4	Hyvinvointialueen vammaisneuvoston kokouksien terveiset Vammaisneuvosto Pirkanmaan hyvinvointialue (cloudnc.fi)
5	Hyvinvointialueen palveluverkkoselvitykset (alla linkit vammaisten asumispalvelujen selvitys, vuodeosastojen paikkatarveselvitys sekä IKI2035 palvelujen kehittämissuunnitelma). Liitteenä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaisneuvoston lausunnot ko. selvityksistä. https://www.pirha.fi/documents/d/guest/vammaisten-asumispalvelujen-selvitys https://www.pirha.fi/documents/d/guest/iki2035-ikaihminen-palvelujen-kehittamissuunnitelma https://www.pirha.fi/documents/d/guest/pirkanmaan hyvinvointialueen vuodeosastojen paikkatarvelaskennan selvitys
6	Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaisneuvoston puheenjohtaja on välittänyt pyynnön, että kuntien vammaisneuvostojen kokouksissa käytäisiin keskustelua alueen vammaispalvelujen tilanteesta ja mahdollisista haasteista. Käydään keskustelu aiheesta. Sihteeri lähettää kokouksen jälkeen kommentit Pirhan vammaisneuvoston sihteerille. <ul style="list-style-type: none"> - Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut. Kuntarajat aiheuttavat haasteita. On tärkeää tiedottaa asiakkaita/omaisia, että perusteltuihin pidempiin matkoihin voi hakea poikkeuslupaa. - Kehitysvammaisten tuettu asuminen. Itsenäistyvien nuorten perheiden tiedotusta ja asiakasohjausta tulisi kehittää.

	<p>Perheet eivät tiedä, millaisia asumisvaihtoehtoja on tarjolla ja kuinka asioissa tulisi edetä.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Palautetta voi antaa vielä hyvinvointijohtajalle sähköpostilla 31.10. mennessä.
7 .	Puhutaan Pirkanmaan vammaispalveluista -webinaarisarja. Mainos liitteenä.
8 .	Muut jäsenten esille nostamat asiat <ul style="list-style-type: none"> - Pirhan ja kuntien yhteistapaaminen Teamsin välityksellä 29.11. klo 16-18 - Apuvälinemessut 9-11.11.2023 Tampereen messu- ja urheilukeskuksessa https://apuvaline.expomark.fi/ - Täsmätyötä Ylä-Pirkanmaalle – hanke (9/2023- 8/2026). Ensimmäinen valmistusjakso alkaa Orivedellä tammikuussa 2024 ja hankkeeseen haetaan nyt yhteistyöstä kiinnostuneita työnantajia.
9 .	Seuraava kokous 14.12. klo 15.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

- 1 Puhutaan Pirkanmaan vammaispalveluista mainos
- 2 Pirhan vammaisneuvosto_Palveluverkko §72
- 3 Pirhan vammaisneuvosto_Palveluverkko §73
- 4 Pirhan vammaisneuvoston lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaisten asumispalvelujen selvitykseen

Lausuntopyyntö Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023 - 2026:sta ja siihen liitettävistä lakisääteisistä alueellisista hyvinvointisuunnitelmista

Vanhusneuvosto 09.10.2023 § 20

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja

Pirkanmaan hyvinvointialueen (Pirha) hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026 on strateginen alueellinen asiakirja, joka linjaa hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet ja niiden toimeenpanon väestötasolla. Se on järjestyksessään neljäs alueellinen hyvinvointisuunnitelma Pirkanmaalla. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) velvoittaa hyvinvointialueen laatimaan valtuustokausittain alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhdessä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Lainsäädäntö velvoittaa liittämään tähän asiakirjaan muut laissa määritellyt alueelliset hyvinvointisuunnitelmat:

- lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (lastensuojelulaki 417/2007, 12 §),
  - alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013), 13a §),
  - alueellinen neuvolasuunnitelma (terveydenhuoltolaki (1326/2010), 15 §),
  - alueellinen suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi (laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (908/2012), 5 §)
- sekä
- alueellinen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma (laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä(523/2015), 5 §).

Kaikilla hyvinvointisuunnitelmilla on yhteisen tilannekuvan perusteella muodostetut yhteiset painopisteet ja näiden tavoitteet. Asiakirjat on muutoin valmisteltu omina kokonaisuuksinaan.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026:n kertomusosa kuvaa pirkanmaalaisen väestön hyvinvoinnin tilaa sovittujen indikaattoreiden (tunnuslukujen) kautta sekä edellisen kauden vastaavan asiakirjan painopisteiden ja tavoitteiden toimeenpanoa. Nämä ovat muodostaneet perustan asiakirjan suunnitelmaosalle. Se sisältää hyvinvointialueen ensimmäiselle valtuustokaudelle alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet, niiden tavoitteet ja toimeenpanosuunnitelman. Suunnitelmien toimeenpanosuunnitelmat kuvaavat, miten kunkin hyvinvointisuunnitelman kautta edistetään Pirkanmaan väestön hyvinvointia ja terveyttä ja tuetaan arjessa pärjäämistä yhteistyössä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa. Toimeenpanosuunnitelmat toteuttavat osaltaan Pirhan strategian toimeenpanoa ja niiden toimeenpano on osa kaikkien Pirhan palvelulinjojen toimintaa. Valmistelussa on huomioitu myös sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet vuosille 2023–2026 sekä kun-

nan ja hyvinvointialueen valtionosuuden perustana olevien HYTE-kerrointen tunnusluvut (indikaattorit).

Alueellisten hyvinvointisuunnitelmien valmistelun ohjausryhmä on hyväksynyt valmistelun välivaiheet: tilannekuvan perustana käytettävän indikaattoripaketin ja siitä nostetut alueelliset väestötason hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet sekä näiden tavoitteet ja asiakirjojen lähettämisen lausuntokierrokselle. Asiakirjojen valmisteluun on osallistunut toimijoita hyvinvointialueen eri palvelulinjoilta, valiokunnista ja vaikuttamistoimielimistä, kunnista sekä kolmannen sektorin toimijoista. Lisäksi kunnat ovat osallistuneet valmisteluun alueellisen hyvinvointikoordinaattoreiden verkoston kautta.

Alueellisen hyvinvointikertomus ja -suunnitelman toimeenpanosuunnitelmassa on ehdotukset arviointimenettelyineen siitä, miten alueellisten painopisteiden ja niiden tavoitteiden toimeenpanoa voi toteuttaa kunnassa ja muissa sidosryhmissä. Kunnan hyvinvointityö koskee kaikkia toimialoja, joten asiakirjasta toivotaan laajaa keskustelua eri toimielimissä.

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026 sekä siihen liitettävät alueelliset hyvinvointisuunnitelmat päivitetään lausuntokierroksen jälkeen. Asiakirjat hyväksyy lopulta Pirkanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto.

Pirkanmaan hyvinvointialue pyytää kuntia ja muita tahoja antamaan lausuntonsa Pirkanmaan alueellisesta hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026:sta sekä siihen liitettävistä alueellisista hyvinvointisuunnitelmista. **Lausuntoa pyydetään erityisesti asiakirjoissa esitettyjen toimeenpanosuunnitelmien sisällöstä ja yhteisestä toimeenpanosta.**

Hyvinvointijohtaja esittelee kokouksessa Pirkanmaan hyvinvointialueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman 2024-2025 sekä alueellisen suunnitelman 2023-2026 toimenpide-ehdotukset lähekeskustelun pohjaksi.

Esittelijä

Hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Päätösehdotus

Vanhusneuvosto käy lähetekeskustelua asiasta.

Päätös

Vanhusneuvosto tutustui ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmaan ja nosti esiin seuraavat asiat:

- Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma on tehty eri ajalle kuin alueellinen suunnitelma. Olisi selkeintä, jos kaikki suunnitelmat olisi tehty yhtä pitkälle ajanjaksolle.
- Lähitorit ovat keskeinen toimija. Lähitorien saavutettavuus pitää varmistaa myös haja-asutusalueella (mm. kuljetukset tai jalkautuva lähitori kylille)
- Lähitoreja tulisi kehittää asiakaslähtöisesti ja niiden tulee vastata ko. alueen asukkaiden tarpeisiin, joten lähitoritkin saattavat olla keskenään erilaisia.
- Ikäihmiset eivät ole yksi homogeeninen joukko, vaan mm. eri ikäryhmien

Vanhusneuvosto
Vammaisneuvosto

§ 20
§ 19

09.10.2023
24.10.2023

tarpeet ja toimintakyky on hyvin erilainen. Myös tämä tulisi näkyä suunnitelmassa.

- Yhteistyö 3. sektorin kanssa keskeistä.

- Suunnitelmassa ei voida päättää kuin Pirhan toimivaltaan kuuluvista asioista. Kuntien palveluista sekä hyte-työstä, sen tavoitteista ja resursseista päätetään erikseen jokaisen kunnan omissa toimielimissä.

Vammaisneuvosto 24.10.2023 § 19
488/00.05.02/2023

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja

Hyvinvointijohtaja esittelee kokouksessa Pirkanmaan hyvinvointialueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman 2024-2025 sekä alueellisen suunnitelman 2023-2026 toimenpide-ehdotukset lähekeskustelun pohjaksi.

Esittelijä

Hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto käy lähetekeskustelua asiasta.

Päätös

Vammaisneuvosto tutustui suunnitelmaan ja nosti esiin seuraavat asiat:
- Esteettömyysasiat ovat kunnan yksi keskeinen asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävä toiminta.
- Järjestöjen rooli on keskeinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä, myös vertaistuen merkitys on suuri yksilötasolla.
- Myös kulttuuripalveluilla on suuri merkitys hyte-työssä ja tämä tulisi näkyä vahvemmin suunnitelmassa.
- Jatkossa on tärkeää varmistaa saavutettavat palvelut. Kaikki eivät pysty käyttämään digipalveluita itsenäisesti, joten tarvitaan aiempaa enemmän opastusta/neuvontaa esim. kuntien palvelupisteissä sekä asiakasohjausta.

Liitteet

- 5 Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023 - 2026, luonnos
- 6 Liite 6 Pirkanmaan hyvinvointialueen Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2024-2025, luonnos

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 16, § 17, § 18, § 19**Muutoksenhakukielto**

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (kVhL 50 § 2 mom.
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)